

VATANDAN BAŞKA SEVGİLİ BİLMİYENLER -3-

TÜMGENERAL HAYRULLAH FİŞEK

Dr. Selim ERDOĞAN

Sakarya Meydan Muharebesi'nin sonuna doğru, muhtemelen Zafertepe'de çekilmiş bir fotoğraf; Miralay Kazım (Özalp) Bey ve Mürettep Kolordu Karargâhı.

Okla işaret ettiğim subay Bnb. Hayrullah (Fişek) Bey. Mürettep Kolordu Kurmay Başkanı.

'Deli' Halit Bey'in grubunun

28 Ağustos'ta cephe sol kanadına takviyeye gitmesiyle Kartaltepe de Mürettep Kolordu sorumluluğuna verilmiş, 1^{nci} ve 17^{nci} tümenlerin dövüştüğü hattın uzunluğu iki katına çıkmıştır. Bu sırada tepenin düşme riski ortaya çıkınca Hayrullah Bey Kartaltepe'ye gider. Kolordu kurmay Başkanı bizzat mevzide muharebe idare etmektedir.

İşte bu günlerin hatırasındır bu fotoğraf: Bu toz toprak içinde, perişan haldeki adam Hayrullah Fişek'tir.

Yedi yıl öncesine dönelim.

Rusların taarruzu üzerine 30^{ncu} Tümen'le 1 Kasım 1914'te Giresun'dan yola çıkar. Kurmay Başkanlığı'nı yaptığı tümen günde 40 km yürüyerek 17 Kasım'da Erzurum'a yetişir, muharebeye girer.

Dört gün sonra, Heran Muharebeleri'nin en kanlı yerinde, 21 Kasım'da ilk oğlu Nusret doğar.

Oğlunu görmeden Allahüekber Dağı'nda savaşmaya devam eder.

1916'da Kop Dağı Müdafaası'nda, Bahtlı Dağı Taarruzu'nda ateş altında başarılı idaresi nedeniyle üç yıl kıdemle taltif edilir: Binbaşı rütbesi ve nişan alır.

10^{ncu} Kafkas ve 49^{ncu} Tümen kurmay başkanlığı yapar.

İkinci oğlu Hicri doğduğunda İzmir'de 17^{nci} Kolordu'da şube müdürüdür.

Sonra Mondros ve işgal!

Daha Erzurum Kongresi toplanmadan, 25 Haziran 1919'da kurmay başkanı olduğu 14^{ncü} Kolordu'nun bir alayı ile Bergama'ya giren Yunanlılara taarruz eder, düşmanı Bergama'dan kovalar.

İnönü muharebelerinde ikmalin kusursuz olması onun müdürü olduğu Ordu Şubesi'nin eseridir.

Sakarya'da Mürettep Kolordu Kurmay Başkanı olarak az mevcutlu, "tertip edilmiş" bir birlikle bütün demiryolunun kuzeyini savunur. Sakarya Zaferi sonrası yarbaylığa terfi eder.

Büyük Taarruz'da 3^{ncü} Kolordu Kurmay Başkanı'dır. Eşi ve iki çocuğunun da bulunduğu Bursa'ya 12 Eylül'de girer.

Yalnız Bursa'yı değil, ailesini de kurtarır. Kolordusu koskoca Yunan 11^{nci} Tümeni'ni esir eder.

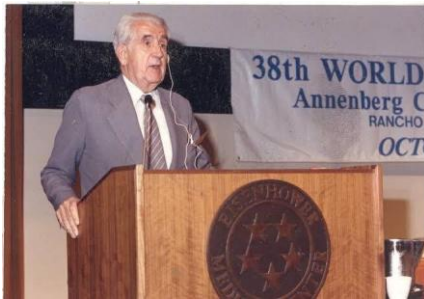
1924'te albay, 1932'de tümgeneral olur.

HAYRULLAH FİŞEK

Millî Mücadele'nin arka plandaki, adı bilinmeyen gizli kahramanlarından, Makedonya'da doğmuş, bir daha göremeyeceği ata yurdundan uzakta 10 sene savaşmış, genç cumhuriyetin büyümesinde de büyük rol oynamış bir isim.

İsmet İnönü'nün, Fevzi Çakmak'ın takdirini kazanmıştır.

Cepheden cepheye koşarken doğumlarını, çocukluklarını kaçırdığı evlatlarını ise gerçek birer Cumhuriyet savaşçısı olarak yetiştirir. Her ikisi de "hocaların hocası" profesörler olur.

Doğu cephesinde, Heran'da savaşırken doğan oğlu Nusret; NUSRET FİŞEK, Türkiye'de halk sağlığı biliminin kurucusudur. Prof. Dr. Nusret Fişek Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi dendiğinde akla gelen ilk isimdir.

İzmir'de Mondros'a, işgale doğan küçük oğlu Hicri; PROF. DR. HİCRİ

FİŞEK, devletler hukuku alanında uluslararası otorite olmuş bir isimdir.

Geçtiğimiz yıl kaybettiğimiz torunu (Nusret Fişek'in oğlu) PROF. DR. KURTHAN FİŞEK ise Mekteb-i Mülkiye'nin biricik "Sıfırcı Kurthan Hocası" olarak modern Türkiye'nin aydınlanmasında çok büyük katkısı olmuş bir siyasetbilimci, yazar ve akademisyendir.

İşte bu fotoğraftaki, toz toprak içindeki adam; Sakarya Meydan Muharebesi'nde Mürettep Kolordu Kurmay Başkanı Bnb. Hayrullah Bey.

Hem kendi canlarıyla, hem de can verdikleriyle vatana hizmet eden kahramanlardan biri;

Vatandan başka sevgili bilmeyenler!

